

[O. Kier.]

som der var efter de gamle Regler med 50 pCt. og 50 pCt.

Til Bedømmelse af Amtskommunernes og Sognekommunernes fremtidige Part maa det erindres, at Fordelingen er baseret paa, at Amtskommunerne overtager 5 000 km Bivej fra Sognekommunerne. Med omtrent de samme Penge eller lidt mindre skal Amterne altsaa fremtidig vedligeholde 5 000 km nye Veje, som vil koste formentlig mellem 7 og 10 Mill. Kr. om Aaret, i de første Aar sikkert nærmest det højeste Tal. De stilles ved de nye Vejfondsregler fri for 35 pCt. af Nybygnings- og Ombygningsudgifterne. Det betyder likvidtetsmæssigt noget for dem, ellers ikke. Det er sagt saa mange Gange, at Amterne tjener Penge paa deres Vejudbygning, hvad der stort set ikke er rigtigt, men man maa, som jeg bemærkede, gøre sig klart, at efter de nye Regler — altsaa samtidig med at de slipper for Udbygningskostningerne — vil der ikke kunne gennemføres den samme Arbejdsmængde. Den foreslaaede Snekastningsordning er ingen Lettelse, saa man kan i hvert Tilfælde gøre sig klart, at hvis Amtskommunerne skal overtage de 5 000 km Vej fra Sognekommunerne, maa der skaffes Udvej for disses første Hovedistandsættelse i den Udstrækning, dette er nødvendigt, og her tænker jeg ikke alene paa reelle Ombygninger; Overgangen maa foretages uden Udgifter for Amtsfondene, der selv da, alt taget i Betragtning, stilles lidt daarligere end tidligere. Og saa vil jeg yderligere gøre opmærksom paa, at hvis Krigen varer endnu meget længere, end den har været, vil der i de første Aar komme en hel Del ekstra Udgifter til særlig Istandsættelse, som man har været nødt til at udsætte.

Sognekommunerne slipper for 5 000 km Vej, der som Kommuneveje — da det formentlig, i hvert Tilfælde ofte, er de mere betydningsfulde — kan sættes til 1 000 Kr. pr. km i Vedligeholdelse pr. Aar, muligvis noget mindre, men det giver altsaa højst 5 Mill. Kr. Jeg vil i Modsætning til det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen se bort fra Snekastningsloven, som jeg senere skal komme tilbage til. For nogle Kommuner vil den foreslaaede Ændring i hvert Tilfælde afgjort betyde en forøget økonomisk Byrde, og saa ser man altsaa, at Sognekommunerne stilles meget ringere end tidligere, særlig hvis de skal betale Overgangen kapitaliseret. Kommunerne faar trange Tider efter Krigen. Bivejsnettet derangeres utvivlsomt i disse Aar, og det

er vel i Virkeligheden Bivejsnettet, der sammen med nogle af vore Hovedveje trænger mest til Ophjælpning. Man maa gøre sig klart, at Landets Sognekommuner ikke efter Krigen faar Raad til at fremskaffe Midlerne til Overflytning af 5 000 km Vej til den fornemme Standard, som Amtsvejene er i. Skal dette gennemføres, maa Vejfondene eller en nærmere bestemt Part af den træde til, og jeg tænker altsaa her, som jeg nævnte før, ikke alene paa de reelle Ombygninger, men ogsaa paa de Ændringer og Istandsættelser, der i øvrigt bliver nødvendige paa de Veje, som Kommunerne tidligere har lagt store Penge i, og for hvilke de muligt endnu kan staa i Gæld.

Jeg vil gerne fremhæve, hvad 5 000 km nye Amtsveje betyder; jeg kan illustrere det ved at nævne, at i Tiaaret 1930—40, da man formodentlig her i Landet byggede Veje som aldrig nogen Sinde før, blev Landevejsnettet kun udvidet med 430 km nye Veje. Saa nævnes det, at disse 5 000 km Vej ikke behøver Udbygning, de kan for manges Vedkommende overgaa til Amterne, som de er. Det maa vi nu undersøge. Om saa er, saa meget des bedre. Men een Ting er i alt Fald sikker, og det er, at Økonomien maa ordnes. For Købstadkommunerne stiller Forholdene sig saaledes, at de i alt faar lidt mere end tidligere; de faar en Smule mere end det, de fik forholds-mæssigt i Aarene op til Krigen; det er noget vanskeligt at bedømme Dækningsprocenten for Købstædernes Vedkommende, idet Kloakudgifterne og Udgifterne til Vejene over Udstykningsarealer o. lign. er medregnet i de Tal, der staaar til Disposition. Det ser imidlertid ud, som om Dækningsprocenten ikke er høj for Købstadkommunernes Vedkommende. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at gennemfører man Projektet om Overførelse af de 5 000 km Vej fra den ene Kommunegruppe til den anden, kan man være sikker paa, at den højtærede Minister vil være nødt til at placere saa meget af Vejfondene, som man kan efter Loven, til de to Kommunegrupper.

Naar jeg nu samler disse Udtalelser, vil jeg sige, at det forekommer mig, at man i hvert Fald for en Aarrække vil være nødt til at føre mere over til direkte Udbetaling til Kommunegrupperne, særlig hvis man vil fastholde saa stor en Vejforbedring, som Overførelsen af de 5 000 km Vej vil betyde, og en saadan Overførelse kan faktisk kun ske paa den Maade, at der hjælpes klækkeligt fra Vejfondene eller en nærmere fastsat Del af denne; om saa denne Del senere